

МЕЛОДІЯ СЛОВА КЛАВДІЇ ФРОЛОВОЇ

Говорити, писати про таку харизматичну людську й авторську індивідуальність, як Клавдія Павлівна Фролова, можна довго й багато.

Моя студентська світла юність 70-х років минулого століття позначена неповторною особистістю професора К. П. Фролової, завідувача кафедри української літератури. Її вплив на студентську аудиторію був величезний: красива, стильна (хоча тоді ми й не вживали цього слова, але наразі воно найвлучніше визначає оте блискавичне враження від її зовнішності), переконлива, глибоко знаюча, вона була завжди цікава нам; саме з нею пов'язане пробудження смаку до літератури, до великої магії художнього слова не в одного покоління університетських філологів. У Клавдії Павлівни був особливий дар обирати стратегічну наукову тему й тотально захопити нею всіх – і викладачів, і студентів. Маю на увазі її знамениті «Естетичні категорії в літературознавчому аналізі», на яких виросла молода наукова поросль – Сергій Стаховський, Лариса Стрюк, Валентина Соболев, Любов Кужильна... усіх уже й не згадаєш... Її улюблені поети, скажімо, той же Іван Драч, осмислені її багатющимтворчим еством, захоплювали студентську юнь – і вже всі натхненно читали про Драчеву золоту цибулину, і вже талановита Валентина Галацька почала писати й написала добротну кандидатську дисертацію, присвячену драматургії митця. Активний інтерес Клавдії Павлівни до образу автора в художньому творі, розвитку і форм виявлення авторської свідомості матеріалізувався в низці її наукових праць – і ось уже з'явилися кандидатські дисертації Надії Мисливець, Лідії Уколової й Анатолія Козлова... Таке органічне продовження наукових ідей у молодого племені філологів – це, безперечно, показник сильної індивідуальності, нестримної внутрішньої енергетики.

Ще про одне. Якби Клавдія Павлівна не стала науковцем такого високого рівня, вона (і в цьому переконані всі ті, хто її знав) була б гарною актрисою. І не тільки тому, що частина її життя пов'язана з театром. Бог дав їй цей талант, і вона його реалізувала саме в університеті, на кафедрі, у студентській аудиторії. Як на сцену, воістину вривалася вона в аудиторію, де глядачами були студенти. Там вона щоразу проживала життя і залишала якусь частину своїх емоцій, енергії, творчого горіння, радості спілкування. І все ж таки головним було інше. Це прагнення дати знання, переконати студента в необхідності вдумливо осмислювати художні тексти володіти надійним теоретичним інструментарієм. У мою пам'ять чомусь врізалися Драчеві рядки «...і пекучі піски каяття...», які Клавдія Павлівна наводила як приклад використання поетом повтору на звуковому рівні.

Безсумнівно, внесок доктора філологічних наук професора Клавдії Павлівни Фролової у вітчизняну літературознавчу науку важко переоцінити. Її ім'я належить до найпримітніших у сучасному літературознавстві. На її численні праці посилаються і будуть посилатися ті, для кого філологія є серйозною справою, її методику аналізу художнього твору використовують і викладачі, і студенти як одну з цікавих і науково спроможних. Хоч би який аспект літературознавчої науки не обирала Клавдія Павлівна, вона завжди залишалася собою – оригінальною, самобутньою, натхненною у своїх творчих пошуках.

Такою вона залишилася в нашій пам'яті. З роками ми змінюємось, міняється примхлива мода, і літературознавство – не виняток. І все ж, попри всі його новітні бренди, і сьогодні нас не перестає вражати високий рівень експериментальної пошуковості Клавдії Павлівни Фролової її авторитет теоретика, її позиція науковця. Вона спокійно й гідно займалася тим, у чому глибоко переконана, вона сформувала солідну наукову школу, буквально горіла в науці, й чесно виконала оту велику програму, якій присвятила своє яскраве життя.